

רב"ט לוי עובדיה
0197740
בן סלמה ויחיא
נולד ב- תרצ"א 1931
התגייס לצה"ל בנובמבר 1950
שרת בחטיבת גולני
נפל ב- ל' ניסן תשי"א 6.5.1951
בקרב על תל-מוטילה.

לוי עובדיה,

בן יחיא וסלמה. נולד בשנת תרצ"א (1931) בתימן. למד בבית-ספר יסודי. עלה לארץ בשנת 1949. גויס לצה"ל בנובמבר 1950. נפל בקרב בשפך-הירדן ליד הכנרת ביום ל' בניסן תשי"א (6.5.1951) והובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בעפולה. הניח אשה ובת.

הקרב על
חל מוטילה

26 ליוני 1951

הקרב בו השתתף עובדיה ז"ל

קרב תל-מוטילה 1951

בתחילת שנת 1951 הגיע לשיאו העימות המדיני והצבאי בין ישראל וסוריה בנושא השליטה באיזורים המפורזים. העימות קיבל תאוצה בעקבות נסיונה של ישראל להתחיל בעבודות מפעל יבוש החולה.

באפריל 1951 השלימו הסורים את השתלטותם התוקפנית על האיזור המפורז הדרומי באל-חמה (חמת גדר). והחלו בנסיונות להשתלט גם על האיזור המפורז המרכזי בגזרת כורזים.

רכס כורזים שנמצא בשטח ישראל חלש על האיזור המפורז ערוץ הירדן ובקעת הבטייחה. היה זה למעשה השטח היחיד בגזרת הגבול הישראלי-סורי שבו היתה שליטה טופוגרפית ישראלית. בקצה הרכס נמצא תל-מוטילה (כיום גבעת קלע, עליה ממוקמת הצרכניה של מושב אלמגור) המתנשא כ-213 מ' מעל ערוץ הירדן. ברמת כורזים לא היה ישוב ישראלי ואפילו לא מוצב צבאי. הנוכחות הישראלית התבטאה בתנועת סיורים של צה"ל בשטח.

באיזור המפורז שכנו שני כפרים ערביים חירבת דיכה וערב שמאלנה. הצבא הסורי חימש את התושבים הבדואים של הכפר ערב שמאלנה ברובים ומקלעים ועודד אותם לחדור מערבה. הם עיבדו את האדמות באיזור המפורז ואף בשטח ישראל שממערב לו, וחדרו עם עדריהם אל מורדות רכס כורזים עד לאיזור תל-מוטילה ועד לחורבת כורזים.

בשלהי חודש אפריל ותחילת מאי גילו סיורים של צה"ל כי כוחות צבא סוריים סדירים חדרו לאיזור ואף התמקמו על תל-מוטילה.

חטיבת החי"ר הסדירה "גולני" (חטי" 1) שפעלה באיזור קיבלה הוראה להפגין את ריבונות ישראל באיזור, לתפוס את עדרי הבקר החודרים או לגרשם. האחריות הפיקודית לגזרה היתה של חטיבת המחוז 3.

המשימה הוטלה על גדוד 13 שהיה אחראי על גזרת הגבול מימת החולה ועד הכנרת. המג"ד סא"ל רחבעם זאבי היקצה לביצוע המשימה כוח בעוצמה של מחלקת חי"ר מוגברת בכיתת מק"ב "בזה", בפיקוד מ"פ. הכוח יצא לדרכו בשעת הבוקר של 1 במאי. התכנית היתה למקם את המק"בים באיזור "גבעת התצפית" בעוד כוח החי"ר נע מצפון מאיזור זנגריה-טובא, מטהר את השטח והודף את העדרים דרום-מערבה לעבר מארב המק"בים.

התכנית נכשלה. העדרים עם רועיהם נעו אמנם דרומה בלחץ החיילים, אך בשלב מסוים הצליחו לחמוק מזורחה, בערוצים. המארב פתח בטעות באש על חיילי "גולני", ובמכת האש נהרגו 4 מחיילי המחלקה. הכוח נסוג כשהוא משאיר את ההרוגים בשטח. מחלקה נוספת של הגדוד יצאה לשטח כתגבורת, שתי המחלקות ניהלו קרב אש עם הסורים עד שעות הערב.

פיקוד הצפון החליט לכבוש את התל עוד באותו יום כדי לא לאפשר לסורים להתבסס ביעד. המשימה הוטלה על חטיבת המחוז 3. מחטי" 3 היקצה למשימה פלוגה מגדוד חי"ר מילואים 34 שעסק באימונים בסמוך להר כנען. כוח המילואים היה מורכב מעולים חדשים ברמת אימון וכשירות נמוכה. התארגנותו ותנועתו לשטח ארכה זמן רב. סמג"ד 13 חיים עינב צירף לו שתי כתות סדירות מגדודו וכיתת מרגמות 81 מ"מ כסיוע.

לאחר הנחתה מדויקת של אש מרגמות הסתערה הפלוגה וכבשה את התל ללא התנגדות בשעה 00:23. גויות ארבעת החיילים חולצו מהשטח. הסתבר שהסורים נסוגו ונערכו במוצב "הדמות" ובמוצב "השפך" שמדרום למוטילה. מ"פ המילואים ערך בטעות את כוחותיו בחשיכה רק בחלקו המערבי של תל-מוטילה, יכולת התצפית שלו וההתגוננות כלפי מוצב "הדמות" היו לקויות ולעובדה זו היתה השפעה חשובה על מהלך הקרב.

בשחר יום חמישי ה-3 במאי התגלתה ההיערכות הסורית החדשה. מג"ד 13 העריך כי ההתקלות הפכה לקרב על השליטה ברכס כורזים. הוא יזם הפעלת כוח תגבורת שהכוונה להפעיל פלוגה מקורס המ"כים החטיבתי שהתאמנה באיזור גנוסר לחדוף את הכוח הסורי. פלוגת קורס המ"כים של חטי" גולני בפיקוד איתן שמשוני הועברה תחת פיקוד גדי 13 ותקפה את מוצב "השפך".

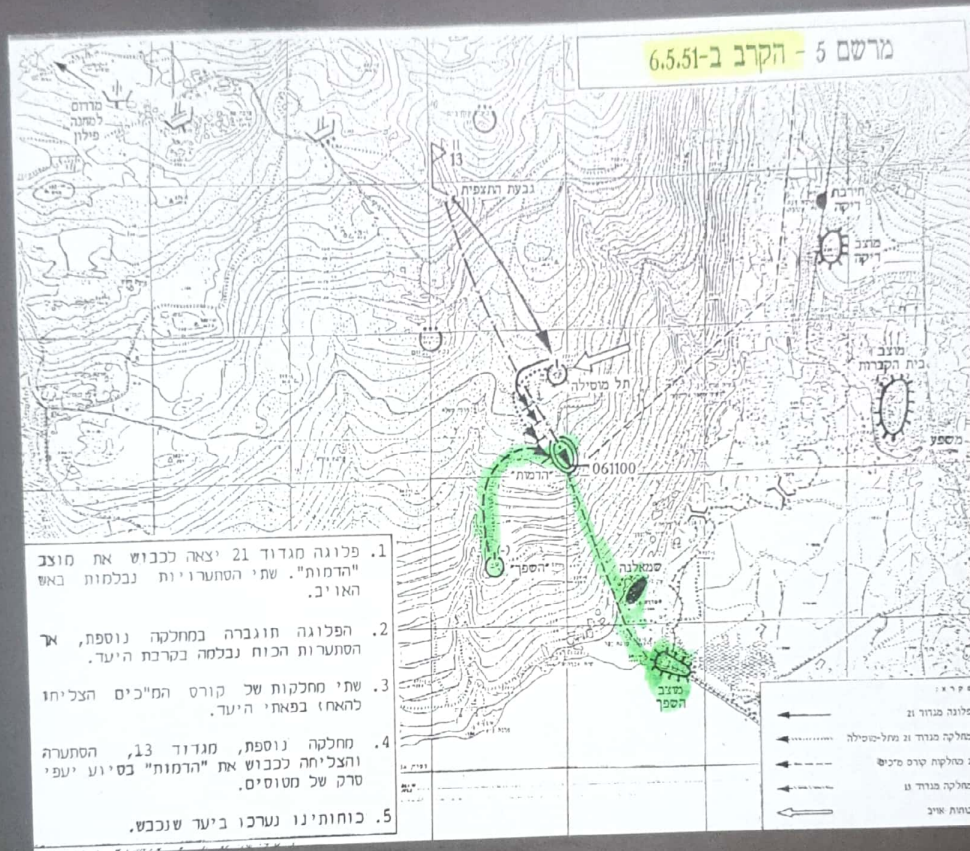

לוחמים בתקופתו

מפת הקרב

תאריך נפילתו של עובדיה ז"ל

קטעי עיתונות

ידיעות אחרונות

מדינת ישראל
מספר: 1191
תאריך: 15.11.1951
מחיר: 100 פ"מ

שליחנו המיוחד מסייר בקווי האש - הוא מוסר:

גם שחר חודשו הקרבות

טה האו"ם עומד לפנות למועצת הבטחון בדרישה לצוות על הפסקת האש

מאות גנבניות וסמסס שומרים ישתתפו בתהלוכת "בן-גוריון" בני-יורק

1500 רבני אשכנזי יצאו למסע חינוכי לארץ המולדת ולמסע ביקור בקרב מיליוני היהודים בארצות הברית. המסע יתחיל ב-15 בנובמבר ויגיע ל-5000 נוסעים יחד עם מנהל המסע, מנכ"ל משרד החינוך, שמואל זעבי, ורעייתו, מרת חנה זעבי. המסע יכלול ביקורים בארצות הברית, ב-15 באוקטובר יגיעו אל הארץ, כ-1500 רבני אשכנזי יצאו למסע חינוכי לארץ המולדת ולמסע ביקור בקרב מיליוני היהודים בארצות הברית.

האו"ם עומד לפנות למועצת הבטחון בדרישה לצוות על הפסקת האש. מנכ"ל משרד החינוך, שמואל זעבי, ישתתף בתהלוכת "בן-גוריון" בני-יורק. המסע יתחיל ב-15 בנובמבר ויגיע ל-5000 נוסעים יחד עם מנהל המסע, מנכ"ל משרד החינוך, שמואל זעבי, ורעייתו, מרת חנה זעבי.

מ"מ יאמץ חובע להעלות את ערך השטרלינג

מנכ"ל משרד החינוך, שמואל זעבי, ישתתף בתהלוכת "בן-גוריון" בני-יורק. המסע יתחיל ב-15 בנובמבר ויגיע ל-5000 נוסעים יחד עם מנהל המסע, מנכ"ל משרד החינוך, שמואל זעבי, ורעייתו, מרת חנה זעבי.

מנכ"ל משרד החינוך, שמואל זעבי, ישתתף בתהלוכת "בן-גוריון" בני-יורק. המסע יתחיל ב-15 בנובמבר ויגיע ל-5000 נוסעים יחד עם מנהל המסע, מנכ"ל משרד החינוך, שמואל זעבי, ורעייתו, מרת חנה זעבי.

מ"מ יאמץ חובע להעלות את ערך השטרלינג

ידיעות אחרונות

מדינת ישראל
מספר: 1191
תאריך: 15.11.1951
מחיר: 100 פ"מ

משקיפי האו"ם הגיעו למקום ההתנגשויות בשטח המפורז

אבדות כבדות נאלצו לסורים עדת החוץ והבטחון של הכנסת נקראה לשיבת חרום

מעורבות

עם ח"י יצה"ל - מול עמדות הסורים

הם ח"ים באידיה של ימי מלחמת העצמאות. חובשים כובע גרבי וחולצות על קפה הם ומטה נוחה - סאה לראיזמו - שליחתו המיוחדת בנינו -

הכנסת בקריאה להגנת המדינה. ח"י יצה"ל - מול עמדות הסורים. הם ח"ים באידיה של ימי מלחמת העצמאות. חובשים כובע גרבי וחולצות על קפה הם ומטה נוחה - סאה לראיזמו - שליחתו המיוחדת בנינו -

תל - מוטילה

"יהי זכרו ברוך"

עובדיה לוי ז"ל

1931-1951

...אך נכבד את כולם
את יפה הכליות והתואר
כי העזת שבעאת לעולם
לא תתן את לבך לשכוח.
אדבר מקודמת ביום
את תשובי בינעל לפרוח.

חיים גרי.

ארץ הולדתו של עובדיה ז"ל

הרפובליקה של תימן היא מדינה מזרח תיכונית בחצי האי ערב בדרום-מערב אסיה. היא גובלת בים הערבי, במפרץ עדן ובים האדום, בין עומאן וערב הסעודית. בין המאה ה-12 לפנה"ס, ובין המאה ה-6 לספירה, היו בתימן כמה ממלכות: מעין, קתבאן, אוסן וחמיר. ממלכות אלו חלשו, בין השאר, על המסחר בין תימן להודו ולסין, והתבססו בעיקר על חקלאות לבסוף, היו ממלכות אלה תחת שלטונם של אתיופיה ופרס. חלק מהחוקרים ממקמים את ממלכת שבא באזור זה.

